

Majdnem ezer tag a szegedi járás takarékszövetkezeteiben

Jól öltözött vidéki ember »kifizethető 3000 forint mellett a Dorozsmai Takarékszövetkezet pénztára előtt. sára«. S egymás után jönnek a pénztárlablakhoz aszkében. Az utalványon ez szonyok, férfiak, ki állatvá- áll nagy kerek betűkkel: sárlásra, ki házépítésre, is-

NAPJAINK

New York államban rövidesen kormányzót választanak. Az előkészületek egyelőre a kulisszák mögött folynak. A két nagy, egymást váltogató párt tagjai: a demokraták és a republikánusok saját berkeikben igyekeznek eldönteni, ki legyen az, aki majd a párt színeit diadalra viszi az új választásokon.

Ez persze nem megy simán. Temérdek alkudozás, intrika, ügyes taktikázás, ilyen-olyan kompromisszum után végül is meg kell egyezni a kormányzójelöltek személyében.

A hét elején végre sikerült tiszta vizet önteni a pártok poharaiba. Avarell Harimann, a jelenlegi demokrata párti kormányzó és Nelson A. Rockefeller republikánus párti jelölt hétfőn este megnyerte pártjának támogatását a kormányzói jelöléshez.

Aki netán e nevet nem ismeri, megemlítjük: Mr. Nelson, a multimilliomos Rockefeller család oszlopos tagja.

Eddig az amerikai politikát a nagytőkések sokszor diszkretnen, a háttérből irányították és a gyakorlati végrehajtást megbízottainak engedték át. Most azonban fordulat következett be. Mr. Rockefeller a hátsó ülésről át akar ülni a bakra.

Hát már a kreatúrákban sem lehet bízni, Mr. Rockefeller?

★

Tisztulási folyamat indul meg a szocialista sporton belül — adják hírül a lapok. A Szovjetunióban, Romániában erőteljes intézkedések születtek a sport nemes célkitűzéseit bemocskoló személyek ellen. Korábbi hírnévre, vagy érdemekre tekintet nélkül fegyelmi eljárást indítanak azon sportolók ellen, akik hazájuk törvényeit kijátszva, külföldi útjaikat, versenyjeiket csempészésre, sárlásra használták fel. Letörlik a szarvát azoknak, akik sportolás címen hatalmas anyagi előnyöket, különleges bánásmódot követelnek maguknak attól a társadalomtól, amely nap mint nap, nagy erőfeszítések árán igyekszik mindenki számára egyforma jó körülményeket biztosítani. Akár adminisztratív eszközökkel is igyekeznek hatni azokra, akik a hűgigánsság, az iszákszárazság, a romlottság szellemét terjesztik a sportban.

Nekünk, magyaroknak sok tennivalónk van e téren. A Puskás Ferencék évektől züllesztették sportéletünket, mérhetetlen politikai, erkölcsi rombolást végeztek izmosodó, bontakozó életünkben. Az utóbbi időben már születnek komoly intézkedések ilyen vonatkozásban nálunk is. Az MTST legfelső fegyelmi bizottsága több sportolót, edzőt felelősségre vont, mert politikailag, erkölcsileg, anyagilag súlyos kárt okoztak a magyar sporttársadalomnak.

E fenti határozatok útmutatásul szolgálhatnak egy-két Szegeden hatáskörrel bíró sportszövetségnek is. A közelmúltban garázdaságért bírósági úton vontak felelősségre két szegedi futballistát. És ezek — a hírek szerint — a bajnokság megkezdésekor, mintha mi sem történt volna, vígan rugdossák majd a bőrlabdát a zöld gyepen.

A szegedi sport egészséges szellemének megóvása érdekében kellene valamit tenni, tisztelt futballvezetők...

Garázdaságért került

a városi rendőrkapitányságra három 18 éves érettségizett, valamint egy kiskorú fiatalember: Csordás Csaba és Kovács Tibor, Tolbuhin sugárút 25, illetve 28, valamint Illés János, Jósika utca 26 és L. K. Lenin körúti lakos. Színjőzsanul egytársaságba verődve egyik este a Kossuth Zsuzsanna Apolónoképző Intézet ablakait alá vonultak és felhujáztattak a szobákban tanuló lányoknak. Az intézet növendékei — akik közül az »ifjak« semmit sem ismertek —, kihajoltak az ablakon és erőiesen rendreutasították a tolatkodókat. Azok azonban továbbra sem tágtítottak onnan, hanem kivétközve emberi mivoltukból, nyomdafestéket nem tűró hangon és formában szemtelenkedtek a lányokkal.

A fiatal lányok önértébe, emberi becsületébe, s az intézet jó hírnevébe taposva valóságos utcát állítottak a huligán stílusú garázdák, és kéjelegve röhögtek egymás »aranykopéseit«, amint hosszú időn át felordítottak a nyitott ablakokba. A rendőrség megjelenésére Kovács Tibornak és L. K.-nak inába szállt a bátorsága — kerekelt oldottak.

A cselekmény garázdaság a javából, amiért bűnvádi eljárás, jobbik esetben internálás jár. A rendőrségnek nem kis fejtörést okozott az eset mérlegelése, tekintve, hogy az iskolapadból nemrég kikerült fiatalemberekről van szó, akik nagy adag cinizmussal telítve ugyan, de mégiscsak előtte vannak az életnek. Egyiknek az ap-

ja ügyvéd, a másiké pedagógus, a harmadiké szövetkezeti osztályvezető, a negyediknek pedig gyári munkás az anyja. A garázdák példamutató büntetése azonban mégsem maradt hatótt el. Így született meg az elhatározás, hogy kérjenek bocsánatot a megsértett intézet színe előtt a 88 apolónó-jelöltől, egyben szimbolizálva a bocsánatkérést az egész női nemre, amelyet megsértettek, többek között azt a kislányt is, aki közel áll a szívükhöz.

A rendkívüli

iskolagyűlésre összehívott apolónóképzősök előtt elrebegették az »ifjak« a »soha többé nem teszem«-et, a »csak most az egyszer bocsássanak meg«-et. Az iskolavezető viszont a garázdák nyegleségéből, cinikus belső mosolygásukból, s egyiknek-másiknak a majdnem rock and roll-ra vonagló mozdulatából ítélve megkérdezte a munkás, paraszt és az értelmiségi származású lányoktól, hogy őszintén tartják-e megbánásukat. Kórusban felelték rá: nem!

Nem bizony. Sok kell még ahhoz. Többek között annak megértése is, amit a lányok sorra-rendre a szemükbe mondtak:

— Ugy beszélnek-e ve-lünk, s tennének-e ocsmány ajánlatokat nekünk, a kör-termek jövődó dolgozóinak akkor is, ha netán egyszer kórházi betegágyra kerülne valamelyikük? S elvárják-e, hogy szülőanyjukkal, lány-
testvérükkel és szerelmükkel

tállóépítéshez vesz fel kölcsönt. A másik ablaknál még nagyobb a forgalom. Itt megtakarított pénzüket adják be az államnak megörzésre, s nem utolsósorban kamatoztatásra az emberek.

Vajon honnan adtuk e képet? Honnan kapnak kölcsönt

a vidéki gazdák? Nem nehéz kitalálni a SZÖVOSZ egyik falusi takarékszövetkezetéből. S halljuk most, e takarékszövetkezetek rövid hiteles történetét.

A SZÖVOSZ kezdeményezésére, és a gazdák kérésére 1957 februárjában kezdtek meg a takarékszövetkezetek szervezését. Az első ilyen szövetkezet Szegváron alakult. S az eltelt másfél év óta, az első után a megyében tizenöt takarékszövetkezet alakult, mintegy 1700 taggal, a szegedi járásban pedig 9 szövetkezet létesült 960 résztvevővel. Egy ilyen új típusú takarékszövetkezet megalakulásához száz tag kell, s ha OTP-fiókot is akarnak létesíteni, akkor kétszáz. A szövetkezetnek tagja lehet minden becsületes dolgozó paraszt, 100 forint részjegy lefizetése ellenében. Egy-egy tag több részjegyet is válthat.

A takarékszövetkezet

feladata a mezőgazdasági termelést elősegítő beruházásokhoz szükséges kölcsönök folyósítása. Kölcsönt természetesen csak a tagok kaphatnak, betétet viszont mindenki befizethet. A takarékszövetkezetek között Dorozsma áll az első helyen 205-ös taglétszámmal, betégyűjtésben viszont Sándorfalva vezet, ahol éppen a napokban részesítettek pénztalomban jó munkájáért több szervezőt. A kölcsönök visszafizetésének időtartama különböző, a végső határ az egy éven belüli kölcsönvisszafizetés.

A falusi takarékszövetkezetek

nagy népszerűségnek

örvendenek az egész megyében, éppen ezért a gazdák kérésére egymásután alakultak a falvakban az új takarékszövetkezetek. Legközelebb Algyő községben kezd meg működését a SZÖVOSZ új takarékszövetkezte. (horucziné)

Elsősorban a helybeli lakosság foglalkoztatását kell biztosítani a szegedi üzemekben

Közel két esztendő választ el bennünket az ellenforradalom napjaitól, ami után azt vártuk, hogy ezek maradnak majd munka- és kenyér nélkül városunkban is. Most, 22 hónap távlatában elmondhatjuk: kellemesen csalódtunk. Üzemeink már több, mint egy esztendője teljes lendülettel dolgoznak. Szeged szocialista ipara 1958 első felében több munkást foglalkoztatott, mint a megelőző években bármikor. Az ipari munkások száma egy év alatt több, mint 1300 fővel emelkedett, az ellenforradalom előtti létszámot pedig közel 1800 fővel haladta meg. És mégis vannak, akik munka nélkül áldogálnak a munkaügyi osztály hivatali szobái előtt. Vajon miért?

A kérdésre azonnal választ kapunk, ha a bevándorlás adatait vizsgáljuk. Szeged lakosainak száma 1957-ben közel kétezerrel és 1958 első negyedében pedig tovább 650-nel emelkedett. Ez a folyamat azóta sem állt meg, sőt bizonyos mértékig még tovább fokozódott. Ha mindehhez hozzá vesszük az üzemekbe vidékről, közvetlenül Szeged környékéről, de még távolabbi községek-ből és városokból is azokat, akik naponta járnak be, máris választ kapunk, miért vannak Szegeden több százan olyanok, akik nem tudnak elhelyezkedni.

Üzemeink, vállalataink, munkás és alkalmazotti létszáma a termelési tervszámoknak megfelelően változik. Ha sor kerül tervmódosításra, természetesen óhatatlan, hogy

ezzel ne járjon esetenként együtt a munkás és alkalmazotti létszám csökkentése, vagy növelése. A változás mindig azoknak a legfájdalmasabb, akiknek el kell hagyniuk a gyárat. A munkások általában megértik, hogy ha valahol csak 500 munkásra van szükség, ott valóban nem tarthatnak 520-at. Csak azt sérelmezik, hogy az elbocsátásoknál — ha ilyesmire sor kerül — az illetékesek nem elég körültekintéssel járnak el. Ugyanez tapasztalható a felvételeknél is. Arra nincsenek tekintettel, hogy valaki Szegeden lakik, vagy nem. A példák sora bizonyítja: inkább megtartanak vidékieket és elküldenek szegedieket. Pedig a falusiak, ha dolgozni akarnak, odahaza a mezőgazdaságban is megkeresik kenyerüket, annál is inkább, mert termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink az év legnagyobb részében munkaerő hiánnyal küzdenek. A felvételeknél is szívesen fogadják néhány szegedi üzemben a vidéki jelentkezőket. A munkaügyi osztályt figyelmeztetik is, hogy nekik csak vidéki kell. A kérdés ismét felmerül: vajon miért? Pontos választ bizonyára az érintett vállalatok vezetői tudnának adni.

De lássuk csak közelebbről, mi húzódik meg az elbocsátások és felvételek között?

Az első pillanatra a látogatás alapján úgy véli az ember, hogy a vállalatoknak egy része igazságtalanul jár el. Ez igaz is meg nem is. Igazságtalanság történik azért, mert a

Szabadkai fiatalok érkeztek Szegedre

A Jugoszláv Népi Ifjúság szabadkai járási küldöttsége — viszonzva a szegedi járás KISZ-tagjainak korábbi látogatását — csütörtökön Szegedre érkezett. A 11 tagú küldöttséget Gyollai Mihály tanító, a Jugoszláv

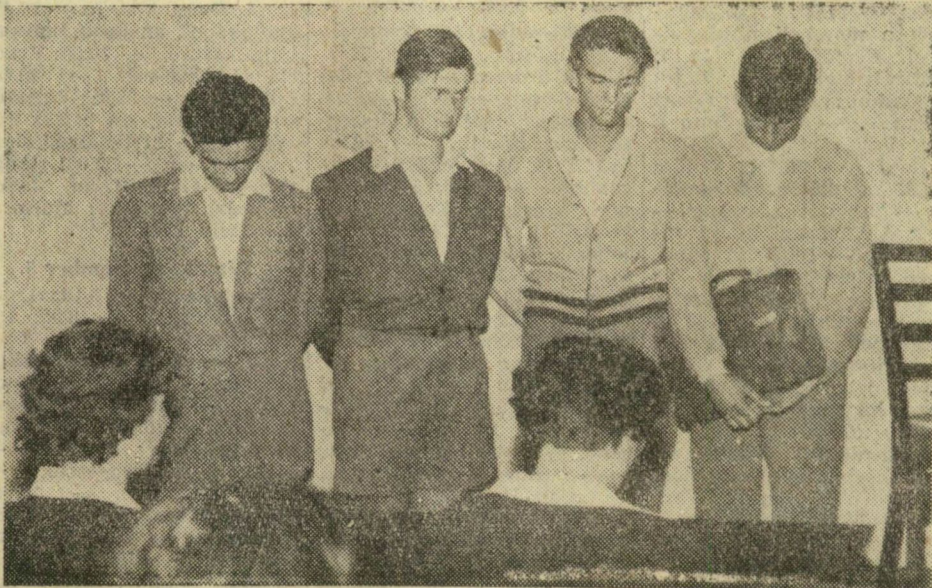
Népi Ifjúság szabadkai járási szervezetének elnöke vezeti. A vendégek négy napig tartózkodnak hazánkban. Baráti beszélgetéseken találkoznak Szeged és a szegedi járás fiataljaival.

hogy az ő fia és a többiek is úrilányoknak udvarolnak: és mit szólnak majd a dolgozóhoz a lányosházak?

Mi elsősorban

azt kérdezzük: mit szólnak ehhez és az egész eset-komplexumhoz a munkáslányok és a becsületes többiek? Az ő becsületük védelme többet ér, mint a szóba hozott »úrilányok« fintorgása. S a világért se haszontalan dolog, ha a jó házból való lányok előtt ilyenformán is bemutatkoznak cikkünk huligán stílusú szereplői, akik, — és a hozzájuk hasonló magatartást tanúsítók is —, most már komolyan vonják le a tanulságokat, amíg nem késő.

Lódi Ferenc

Bocsánatkérés 88 lány előtt.

(Sifits József felvétele)

vidékiek alkalmazásával — amely nagyobb mérvű, mint a természetes feleslegessé vált munkaerő felszívása a faluról — nehezítik a szegediek elhelyezkedését. A falusi fiatalok viszont, akik munkát kapnak, vagy a leépítés után tovább dolgozhatnak, igen sűrűn azzal dicsekednek, hogy teljes kérésüket magukra költetik ruhára, szórakozásra, mert szüleik nem kérnek el egy fillért sem keresetükből. Mit mondanak a vállalatvezetők, miért e nagy előszereket a vidékiek iránt? A Dekorációs Vállalat vezetője például néhány napja azt kérte a munkaügyi osztálytól, hogy segédmunkásként közvetítsenek ki a vállalat részére egy csanádpalotai leányt. Azt a választ kapták, hogy van elég segédmunkás jelentkező nőben, férfiben, válasszon azok közül, a csanádpalotai nem közvetítik ki a vállalat részére. Erre ő kerek-perce kijelentette: ha azt nem, akkor senkit. Most már az a kérdés, vagy kell a segédmunkás a Dekorációs Vállalatnál vagy nem? A munkaügyi osztály, tekintettel arra, hogy ide tartozik a vállalat egyéb irányú munkaügyi problémája is, megállapította, hogy a létszámkeret túllépése nélkül nem vehették volna fel az igényelt munkaerőt. A vállalat igazgatója még mai napig is adós a válasszal, vajon miért ragaszkodott a Csanádpalotán lakó munkavállaló felvételéhez.

A Falemezgyárban határozottan megindokolták, hogy miért ragaszkodnak általában a kiskundorozsmai munkásokhoz. Elmondják, hogy a dorozsmaiak munkája ellen nincs kifogás, sőt jobban dolgoznak, mint nagyon sok szegedi munkás. Hasonló a helyzet a Jutáárgyárban, sőt bizonyos mértékig a Textilművekben is. Megértethető és elfogadható az olyan vállalatvezető érvelése, akik a becsületes, jódolgos munkásokhoz ragaszkodnak. Bizony senki sem fogadja szívesen az üzemben az olyan munkavállalót, aki egy év alatt hatszor-hétszer változtatja munkahelyét. A munkaügyi osztályon jelentkezők egy része sajnos, ilyen. Néhányan közülük, ha ajánlanak nekik, egyenesen kijelentik a velük foglalkozó tisztviselőnek: oda nem megyek, menjen maga. Természetesen nem minden munkanélküli szegedi lakos ilyen. Többségük önhibáján kívül került ki az üzemekből. Van, aki apró gyermekei, vagy betegsége miatt. Mások viszont egy időben nem érezték szükségességét, hogy dolgozzanak. Most viszont szívesen vállalnának munkát, az ilyenek érdekében emelünk szót.

Félreértés ne essék. Nem arról van szó, hogy szegedi üzemben nem dolgozhatnak és ne vegyennek fel falusi embereket. Szükség van rájuk és szükség lesz rájuk. Sőt az ipar feladata, hogy a mezőgazdaságban feleslegessé vált munkaerőt felszívja, munkába állítsa. De az olyan nagymérvű vándorlás, amit most tapasztalunk, nem egészséges folyamat. Már csak azért sem, mert a falun például — ha így haladunk tovább — »előregesznek« termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink. Bent a városban pedig a beüzönlés során kiszorúlnak az üzemből a különben becsületesen dolgozó munkások is. Ezért parancsoló törvény napjainkban minden szegedi üzem vezetőségének, személyzeti osztályának, hogy elsősorban a helybeli lakosság foglalkoztatását biztosítsák.